

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Benyújtva: Orosházi Járásbíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1532-0/2016
Érkezett:	2016 SZEPT 08.
Példány:	2
Melléklet:	5 + 6 db
Kezelőiroda:	J

Orosházi Járásbíróság 3.	
Postán, faxon, e-mailben, diadokumentummal érkezett személyesen behozva, gyűjtőszekrényből kivéve:	
Érkezett:	2016 SZEPT 02.
Példány: Melléklet:..... db
Az ügyirat száma:	BMH/A015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] [redacted] [redacted]: [redacted] a, [redacted] [redacted]. [redacted] r [redacted] [redacted] s [redacted] [redacted] [redacted] es, [redacted] a [redacted] y [redacted] a [redacted] h [redacted] i [redacted] s [redacted] asi [redacted]: [redacted] li [redacted] z [redacted] h [redacted] d, [redacted] s [redacted] [redacted] d, [redacted] [redacted]) elítélt - jelen eljárásban *indítványozó* - a csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt [redacted] s [redacted] s [redacted] [redacted] si [redacted] [redacted] a, [redacted] s [redacted] y [redacted] a [redacted] li [redacted] y [redacted]: [redacted] 9) jogi képviselő - védő - útján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő Magyarország Alaptörvénye 24. Cikk (2) bekezdés d./ pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § a./ és b./ pontja alapján, és ennek keretei között indítványozom, hogy szíveskedjék megállapítani, hogy az Orosházi Járásbíróság 3.B.114/2015/20 számú ítélete és a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 9.Bf.102/2016/10 számú jogerős ítélete - mellyel a bíróságok megállapították bűnösségemet *társtetteségben elkövetett rablás büntetében* - sértik az Alaptörvény XXIV. Cikk (1) bekezdésben biztosított a hatóságok döntésének indokolási kötelezettségében megtestesülő jogot, továbbá az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint az Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati jogot, és ezért azokat *semmisítse meg*.

I. ELŐFELTÉTELEK:

a.) Előzmények

Az Orosházi Járásbíróság a 3.B.114/2015/20 számú ítéletével, mint I. r. vádlottat bűnösnek mondott ki *társtettesként elkövetett rablás büntetében* (Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontja) és ezért mint erőszakos többszörös visszaesőt hét évi fegyházbüntetésre és öt évi közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az ítélet arról is, hogy a vádlott a fegyházbüntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az elsőfokú eljárásban védelmemet kirendelt védő látta el.

Az ügy kétirányú fellebbezés folytán kerül fel a Gyulai Törvényszékre. A már meghatalmazott védő közbenjöttével benyújtott fellebbezési kérelmem több irányban került előterjesztésre. Az elsődleges fellebbezési kérelem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és azt célozta, hogy a Törvényszék az elsőfokú bíróság másik tanácsát utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelem az elsőfokú ítélet megváltoztatását és felmentő ítélet meghozatalát, míg a harmadlagos indítvány az enyhítést célozta.

A hatályon kívül helyezést célzó fellebbezés az ítélet megalapozatlanságán és azon alapult, hogy az elsőfokú bíróság oly mértékben sértette meg az indokolási kötelezettségét, hogy ennél fogva az ügydöntő határozat érdemi felülbírálatra alkalmatlan. (Be. 373. § III.a pont)

A Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 9.Bf.102/2016/10 számú, 2016. június 15. napján kelt és a védő részére 2016. július 20. napján kézbesített ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az I. és II. r. vádlott által egyetemlegesen fizetendő polgári jogi igény összegét 25.000,-Ft-ra leszállította. Rendelkezett a bíróság ezt meghaladóan a tőlem lefoglalt 21.000,-Ft készpénz lefoglalásának megszüntetéséről, és a sértett részére történő kiadásáról. Ezt meghaladóan a Törvényszék az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

b.) Az alkotmánybírói eljárás feltételének igazolása:

- I.) A 2014. évi CLI. törvény 27. §-a a következő rendelkezést tartalmazza: „Az Alaptörvény 24. Cikk (2) bekezdés d./ pontja alapján Alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a.) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b.) az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”
- II.) Fenti törvény 29.§-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- III.) Az Alkotmánybíróságról szóló törvény 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított 60 napon belül... lehet írásban benyújtani.

ad I. – Az Ab. törvény 26. § (1) bekezdés b./ pontja eljárásjogi feltételként szabja az alkotmányjogi panasz előterjesztéséhez a jogorvoslati lehetőségek kimerítését, illetve ilyen eszköz hiányát.

A korábban előadottak szerint rendes jogorvoslati eszközként az elsőfokú ítélettel szembeni terhelti és védői fellebbezés előterjesztése állt rendelkezésre. Ennek a kimerítése a korábban előadottak szerint megtörtént. Rendkívüli jogorvoslati eszközként felülvizsgálati indítvány előterjesztése nem feltétele az alkotmányjogi panasz előterjesztésének (1001/2013 (II.27.) AB Tü. határozat az Alkotmánybíróság ügyrendjéről 32. § (1) bekezdés). Ergo. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének ez az eljárásjogi feltétele fennáll.

Fennáll ugyanakkor a 27. § a./ pontjában foglalt anyagi jogi feltétel is. A bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó alaptörvényben biztosított jogait sérti, így az Alaptörvény XXIV. Cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. Cikk (1) bekezdésében továbbá a XXVIII. Cikk (7) bekezdésében foglalt alapvető eljárási jogosultságokat.

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntések Alaptörvényben biztosított alapjogokat sértő jellege, és az azokban megtestesülő, a bírói döntést érdemben befolyásoló alap-

törvény-ellenesség és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés feltételeinek fennállása jelen beadvány általános indokolásában kerül részletesen előterjesztésre.

Ehelyütt röviden rögzíthető, hogy a támadott határozatok sértik az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Alkotmánybíróság által az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított zsinórmértéket, és ennek megfelelően az Alaptörvényt és az Emberi Jogok Európai Egyezményét sértő *hiányos* és *fogyatékos* indokolást tartalmazó határozatnak minősülnek. Az indokolt bírói döntéshez való jog sérelme egyben az Egyezmény 6. Cikkében foglalt *tisztességes tárgyaláshoz* való jog sérelmét is jelenti.

Az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően kell alkalmazni. Azoknak sérelme kihat az Alaptörvényben biztosított jogorvoslati jog biztosítására is. Az alkotmányos jogorvoslati jog ugyanis a jogsérelem *hatékony orvoslásának* lehetőségében testesül meg, amely az adott esetben nem valósult meg.

ad II. – Az ad. I-hez fűzött indokolásnak megfelelően fennállanak az alkotmányjogi panasz befogadásának a 2011. évi CLI. törvény 29. §-ában írt feltételei is. A korábban kifejtettek alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség áll fenn az Alaptörvény XXIV. Cikke kontextusában.

Nem vitásan az Alkotmánybíróság 7/2013 (III.1.) AB határozatában már vizsgálta az egyedi bírósági döntések indokolási kötelezettségének minimális, az eljárás tisztességéhez tartozó követelményeit. A bírói döntések indokolásának alkotmányossági mércéjeként szolgáló, a tisztességes eljárásban rejlő minimális követelményrendszer kidolgozása *általános jelleggel* megtörtént, de *speciálisan* az állami büntetőigény érvényesülésének területére, vagyis a büntetőeljárásra vetítetten nem. Márpedig ennek a jogterületnek az egyéb eljárási jogoktól karakterisztikusan eltérő specialitásai vannak.

ad III. – A másodfokú határozat kézbesítésére 2016. július 20-án került sor. A 2011. évi CLI. törvény 57. § (3) bekezdése alapján kérjük megkeresni az Orosházi Járásbíróságot az egyedi ügygel összefüggésben keletkezett teljes iratanyag, így a kézbesítési ívek származtatására.

c.) Egyedi ügy:

Az Abtv. 1. § a./ pontja szerint *egyedi ügy: a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezett jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő, vagy eldöntendő bírósági eljárás.*

Álláspontunk szerint különösebb elemzést nem igényel az arra történő hivatkozás, hogy az indítványozó a korábban folyamatban volt büntetőügyben terhelti pozíciót töltött be, és vele szemben bűnösség megállapítására és súlyos büntető jogkövetkezmény alkalmazására került sor. Ehhez képest a folyamatban volt bírósági eljárás a vádlott jogát, jogos érdekét és jogi helyzetét alapjaiban érintette.

II. AZ ALAPTÖRVÉNY INDÍTVÁNNYAL ÉRINTETT RENDELKEZÉSEI:

Alaptörvény XXIV. Cikk (1) bekezdés: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdés: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*

Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdés: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*

III/A AZ 1998. ÉVI XIX. TÖRVÉNY ALKOTMÁNYJOGI PANASSZAL ÖSSZEFÜGGŐ - RENDES BÍRÓSÁGOK ÁLTAL TÉVESEN ALKALMAZOTT - RENDELKEZÉSEI:

Be. 75. § (1) bekezdés: *A bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére, és megvizsgálására.*

Be. 258. § (2) bekezdés d./ pont: *a bűncselekmény Btk., illetve az 1978. évi IV. törvény szerinti megnevezését az alkalmazott törvényhely - ideértve a bűncselekmény minősített esetének megállapításakor a bűncselekmény alapesetét meghatározó törvényhelyet is - feltüntetésével, a bűncselekmény büntetési vagy vétségi megjelölését, ha a bűncselekmény többrendbeli vagy folytatólagos, ennek megjelölését, ha a bűncselekménynek szándékos és gondatlan alakzata is van, gondatlan alakzat esetén ennek megjelölését, továbbá az elkövetői és elkövetési alakzat megjelölését.*

Be. 260. § (1) bekezdés: *A pervezető végzést - az ügy bíróságra érkezését követően az ügy menetét megállapító, az eljárási cselekmény előkészítésére irányuló vagy végrehajtása érdekében tett, de nem az ügy érdeméről rendelkező határozatot -, illetve a határozati formát nem igénylő bírói intézkedéseket nem kell indokolni. A bizonyítási indítvány elutasításának indokait az ügydöntő határozatban kell kifejezni.*

Be. 373. § III/a pont: *az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.*

III/B A 2011. ÉVI CLXI. TÖRVÉNY - A BÍRÓSÁGOK SZERVEZETÉRŐL ÉS IGAZGATÁSARÓL

13. § (1) bekezdés: *A bíróság a határozatát - ha törvény másképpen nem rendelkezik - indokolni köteles.*

IV. ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS:

Az alkotmányjogi panasz alapját képező, az Alaptörvényben és a Be-ben, valamint a Bszi-ben előírt indokolási kötelezettség kérdése kiemelt alkotmányjogi jelentőségű. A kérdés érzékenységet mutatja, hogy 2012-ben megalakításra került a Kúria Büntető Kollégiumán belül egy joggyakorlat-elemző csoport a bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlatának

elemzése tárgykörében. Az összefoglaló vélemény 2012.El.II.E.1/6 szám alatt került elfogadásra, és az kiemelten foglalkozik az indokolási kötelezettség kérdéskörével, és ezen belül az indokolási kötelezettség megsértésével, mint abszolút hatályon kívül helyezési okkal.

Az összefoglaló vélemény kiemeli, hogy a magyar büntetőeljárást jellemző hierarchikus szisztémában „A tárgyaláson a bíró aktív közreműködésével revízió alá kell vonni a nyomozati eljárás által szolgáltatott bizonyítási anyagot, a fellebbviteli bíróságon pedig az alsóbb fokú bíróságok által lefolytatott bizonyítás szakszerűségét.”

Rámutat az összefoglaló vélemény arra, hogy „A hierarchikus rendszerekben az ítélet indokolása ezért kulcsfontosságú: a bíró ebben ad számot a saját munkájáról, arról, hogy szakmailag helyesen folytatta-e le az eljárást, a valósággal egyező tényállást állapított-e meg...”. Ebben a rendszerben „A döntés egyben a döntéshozó tevékenységéről való számadás”.

A Be. hivatkozott 258. § (3) bekezdés d./ pontja magáról a bizonyítékok értékelésének indokolásáról rendkívül szűkszavúan „nyilatkozik”, mindössze annyit rögzít, hogy a határozat „összefüggően tartalmazza a bizonyítékok számbavételét és értékelését”.

A törvényi szabályozást a bírói gyakorlat tölti ki tartalommal rögzítve, hogy e kötelezettség megsértését jelenti „ha az indokolás nem, vagy nem az elégséges és szükséges mértékben tartalmazza, hogy a bíróság mit vett számba, mit mérlegelt, illetve értékelt a ténymegállapítás... érdekében”.

Ehhez képest a határozatban ki kell fejteni a döntést alátámasztó érveket, valamint a kizárt álláspont cáfolatát. Másodfokú eljárásban tehát az vizsgálendő, hogy az elsőfokú bíróság *ellenőrizhető* és *elégséges* módon adott-e számot a tényállás megállapításhoz vezető tevékenységről.

Sajnálatos módon az új Be. tervezett koncepciója az indokolási kötelezettséget még a jelenleginél is szűkebb körben írja elő, szemben az összefoglaló véleménnyel és az ott elemzett német gyakorlattal, amely kiemelt jelentőséget tulajdonít a részletes indokolásnak abból az elvárásból kiindulva, hogy rákényszerítse a jogalkalmazót arra, hogy „olyan módon értékelje a bizonyítékokat, amelyről világosan és meggyőzően” tud számot adni.

Álláspontunk szerint ez utóbbi gyakorlat áll összhangban az alkotmányos követelményekkel, és a jelenlegi joggyakorlat kritikáját is jelenti, hogy a ténymegállapítás vonatkozásában teret enged a formalista bírói érvelés érvényesülésének. (A kérdés aktuálisan a jogirodalomban is felmerült – lásd Ficsor Krisztina: Formalizmus a bírói gyakorlatban (Gondolat Kiadó 2015.). Bár ez a mű alapvetően az anyagi jogi jogalkalmazás vonatkozásában, nem pedig a ténymegállapítás tekintetében veti fel a *formalizmus* lehetőségét.)

Fenti szempontok azok, melyek jelen ügyben is azt indokolták, hogy a jogerős ítélettel szemben ne felülvizsgálati indítvány kerüljön előterjesztésre. E körben utalni kívánok a BH.2013.10 számú jogeseti iránymutatására, mely szerint „Az indokolási köteleesség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatból kitűnik az eljáró bíróságoknak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége... A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén...”.

A fenti iránymutatás is egyfajta formalista szemléletet képvisel. Az indokolási kötelezettség kellő mélységű teljesítése és a bizonyítékok értékelése ugyanis összefüggnek egymással. E körben utalni kívánok a Jogtudományi Közlöny 2015. szeptemberi számában megjelent írásra: [redacted] [redacted] [redacted] Ficsor Krisztina – Kovács Ágnes: Útkeresés az igazságszolgáltatás minőségéről – konferencia a Debreceni Egyetem Jogi Karán.

Az összefoglaló írás kitér arra, hogy „a bírói érvelés színvonalának értékelésében” nincs elfogadott és bevett mérce. Mindez felveti a határozatok indokolása *minőségbiztosításának* szükségességét. Egyöntetű a megállapítás pl. hogy „a büntetés kiszabását alátámasztó érvek részletes, kimerítő és átlátható feltüntetésének hiánya sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.” Az írás konklúziója ugyanaz, mint jelen panaszé: „Érdemes keresni a helyes bírói érvelés objektív kritériumait”.

A felülvizsgálati indítvány – mint rendkívüli jogorvoslat – nem alkalmas annak az indokolási hiányosságnak az orvoslására, amely az Alaptörvénnyel ellentétes *mechanikus, formális és hiányos, a meggyőző erőt nélkülöző* szubjektív bírói érvelésben testesül meg.

Miként korábban utaltam rá, az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) AB határozat *általánosságban* már vizsgálta az egyedi bírósági határozatok indokolási kötelezettségének az eljárás tisztességéhez igazodó követelményeit, és megkísérelte kidolgozni a döntések indokolásának alkotmányosság mércéjeként szolgáló minimális követelményrendszerét.

Ebben a határozatban az alkotmánybíróság áttekintette az EJEB indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított álláspontját. E körben az alábbi megállapítások igényelnek kiemelés.

- ↳ „A bírósági döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat és a bírói döntések tekintélyét”. (Határozat 31. pont)
- ↳ „A bíróság ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alaposítással vizsgálja meg, és erről a vizsgálatról határozatának indokolásában is adjon számot” (Határozat 31. pont)
- ↳ „A bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben”. (Határozat 31. pont)
- ↳ Az EJEB gyakorlata arra is rámutat, hogy „A bírói döntésnek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslatihoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség.” (Határozat 32. pont)
- ↳ „Kizárólag a kellő alaposítással indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vett-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.” (Határozat 32. pont)

Fenti döntésben az Alkotmánybíróság általános jelleggel állást foglalt atekintetben, hogy „Az indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti... A kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály Alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti”. Minimális követelményként határozta meg, hogy „a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonat-

kozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon". (Határozat 34. pont)

Az indokolási kötelezettség nemzetközi jogi és alkotmányos követelményének sérelme az eljárás tárgyát képező büntetőügy kapcsán az alábbiak szerint mutatható ki.

Az eljárás tárgyát képező bűncselekmény I. r. vádlott általi elkövetésének közvetlen tanúja nem volt. Az I. r. vádlott cselekvőségét sem a II. r. vádlott, sem pedig a sértett nem észlelte egyedileg beazonosítható módon.

Az elsőfokú ítélet indokolásának 12. oldal (10) bekezdése a bizonyítékok értékelése körében az alábbi indokolást rögzítette: „*Ugyan arra konkrét bizonyíték nem állott rendelkezésre, hogy a sértett zsebéből az értéktárgyait ki emelte ki, ugyanakkor az tényként állapítható meg, hogy mintegy egy órával későbbi elfogásakor [REDACTED] s [REDACTED] [REDACTED] II. r. vádlottnál készpénz és mobiltelefon egyáltalán nem volt, a mindvégig vele tartózkodó [REDACTED] II. r. vádlottnál azonban a lefoglalási jegyzőkönyvben írott összegű készpénz és a sértett mobiltelefonjával azonos típusú mobilteletfont találtak és foglaltak le*”. A bíróság ebből vonta le a következtetést, hogy az eltulajdonítást végző személy egyértelműen és nyilvánvalóan a II. r. vádlott lehetett.

Ez az indokolás klasszikus példája a mechanikus, formális és meggyőző erőt nélküli hiányos indokolásnak. Nem kell külön kihangsúlyozni annak az abszurditását, hogy a bíróság abból vonjon le valakire terhelő következtetést az eltulajdonítás vonatkozásában, hogy nála bár nem az eltulajdonított, de azzal megegyező típusú készülék került lefoglalásra.

A megállapított tényállás szerint az I. r. vádlott a sértettől 36.000,-Ft készpénzt tulajdonított el. Ennek a címelei az ítélet 5. oldal (1) bekezdése szerint a következők voltak: *1 db 20.000,-Ft-os, 1 db 10.000,-Ft-os, 1 db 5.000,-Ft-os és 1 db 1.000,-Ft-os.*

Ehhez képest az I. r. vádlottól késő este, rövid idővel a cselekményt követően az alábbi pénzösszeg került lefoglalásra: *2 db 10.000,-Ft-os és 1 db 1.000,-Ft-os.*

Az elsőfokú ítélet – miként az a határozatot támadó fellebbezésben is kifogásolva lett – nem tartalmazott indokolást arra nézve, hogy miként állapíthatta meg az eltulajdonított és a lefoglalt pénzösszeg azonosságát. Nem derül ki a határozatból, hogy miként lett az 1 db húszezresből, tízezresből és ötezresből két tízezres és egy ezres.

Kifogásoltuk a fellebbezésben azt az indokolási és ténymegállapítási hiányosságot is, hogy a határozat sem az eltulajdonított, sem a lefoglalt pénzeszközök tekintetében nem rögzítette, hogy új vagy régi címletű papírpénzekről van-e szó. Köztudomású tény, hogy mind a húszezres, mind pedig a tízezres címletű pénzből kétfajta van forgalomban. Adós maradt tehát a közvetett bizonyítékokon alapuló határozat annak megindokolásával, hogy miért állapította meg az eltulajdonított és lefoglalt pénzeszközök azonosságát, illetve nem adott választ a határozat arra a kérdésre sem, hogy miként lett a 36.000,-Ft-ból 21.000,-Ft.

Kifogásolta a fellebbezés azt is, hogy az elsőfokú határozat nem rögzítette az elkövetési időpontot. Álláspontunk szerint ezek olyan indokolási és ténymegállapítási hiányosságok melyek hatályon kívül helyezést, vagy további bizonyítási eljárás lefolytatását indokolták volna. Kellő mélységű indokolásnak semmiféleképpen nem tekinthetők.

A másodfokú eljárásban és az annak alapján hozott ítéletben ezek az indokolási hiányosságok nemhogy csökkentek volna, hanem egyenesen megszorodtak. Gyakorlatilag a védekezés sommás elvetésére került sor a kellő indokok megjelenítése nélkül.

A másodfokú eljárásban a védelem többirányú bizonyítási indítványt terjesztett elő.

- ↳ Indítványoztuk a terhelt testvérének, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] anuként történő meghallgatását. Nevezett a nyomozás során ugyan élt a hozzátartozói mentességi jogával, ettől függetlenül a tanút már az elsőfokú bíróságnak be kellett volna idéznie, és nyilatkoztatnia kellett volna arról, hogy tesz-e vallomást a bírósági eljárásban, avagy él mentességi jogával.
- ↳ Indítványoztuk a vád által is meghallgatni kért [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] nuként történő kihallgatását. (Nevezett az elsőfokú eljárásban meghallgatásra nem került, vallomása felolvasással került ismertetésre)
- ↳ Indítványoztuk a II. r. vádlott írásbeli vallomásának felolvasását. Annak ismertetését az I. r. vádlott irányába ugyanis az elsőfokú bíróság elmulasztotta, miközben a vallomást bizonyítékként értékelte.
- ↳ Indítványoztuk a sértett folytatólagos kihallgatását, amelyet az a tény indokolt, hogy az erősen ittas állapotban lévő sértett vallotta ugyan, hogy sérelmére erőszakos vagy onelleni bűncselekmény elkövetésére került sor, de ezzel ellentétesen az elsőfokú tárgyaláson olyan nyilatkozatot is tett, hogy „*én másnap visszamentem, szóltam, hogy elmegyek és megnézem, de nem találtam semmit. Végignéztem az egész utcát, hogy hátha, de sajnos nem jártam eredménnyel*”.
- ↳ Nyilatkoztatni kívántuk a sértettet az italfogyasztására is, mert erre nézve ellentmondásos előadásokat tett.
- ↳ Kértük DNS vizsgálat vagy szagazonosítás eszközzését az I. r. vádlottól lefoglalt pénzeszközök tekintetében, a sértettől való származás lehetőségének tisztázása, illetve kizárása érdekében.

A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasította, ugyanakkor a Be. 260. § (1) bekezdés utolsó mondatát megsértve a bizonyítási indítvány elutasításának indokairól a szükséges ügyszavú határozatban elmulasztott számot adni.

Ezt meghaladóan a másodfokú határozat a fellebbezésben kifejtett egyéb felvetésekre sem adott érdemi választ.

Összefoglalva: Az első és másodfokú határozat alapjaiban sérti az alkotmányos követelményeknek megfelelő indokolási kötelezettséget. A bizonyítási indítvány elutasítása indokainak tételes normasértést megvalósító mellőzése mellett nem felel meg az objektivitás és átláthatóság követelményeinek. Hiányzik az a kritérium, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossgal vizsgálja meg, és erről a tételes vizsgálatról kellő mélységben számot adjon. Nem tűnik ki a határozatok indokolásából, hogy a bíróság ténylegesen figyelembe vette az előterjesztett bizonyítékokat és érveket. A másodfokú eljárásban nem érvényesült a hatékony jogorvoslat alkotmányos kritériuma. Alkotmányos normát sértett a törvényszék akkor is, amikor a fellebbezésben kifejtettek ellenére az elsőfokú bíróság döntését további vizsgálat, illetve a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyta helyben.

Nem érvényesült tehát az a szempont, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal vizsgálja, és az értékelésről kellő mélységben számot adjon.

Az indokolási kötelezettség teljesítése csak formálisan valósult meg. A bíróság által kifejtettek esetenként nyilvánvalóan elfogadhatatlan következtetéseken alapulnak. (Bűnösségre levont következtetés abból, hogy a terhelnél nem az eltulajdonított, de hasonló típusú telefonkészüléket találtak meg.)

V. EGYÉB NYILATOZATOK:

Az alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok (Abtv. 68. §), ugyanakkor a személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjének 27. § (1-4) bekezdése alapján csatoljuk az alkotmányjogi panasz benyújtására és képviselőre vonatkozó ügyvédi meghatalmazást. A beadvány tartalmazza a jogi képviselő aláírását is. További mellékletként csatoljuk a büntetőügyben keletkezett első és másodfokú ítéletet, továbbá az elsőfokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezés indokolását.

Jelen alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 53.§. (2) bekezdése alapján az ügyben első fokon eljáró bíróságnál – Orosházi Járásbíróság – került sort.

K é r e m, hogy az Orosházi Járásbíróság a Be. 429/A § alapján az alkotmányjogi panaszt az ügyben keletkezett iratokkal együtt küldje meg az Alkotmánybíróság részére.

